

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

בפני כבוד השופטת, סגנית נשיאה אפרת פינק

התובעת
נעמה שריד
ע"י ב"כ עו"ד שרון אוחנה

נגד

הנתבעת
יהלי עמנואל
ע"י ב"כ עו"ד רפאל נחשון

פסק דין

מבוא

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
1. התובעת היא זכיינית ומנהלת סניף הדואר בישוב גן יבנה. הנתבעת היא תושבת גן יבנה, העושה מפעם לפעם שימוש בשירותי סניף הדואר הנזכר.
2. התובעת הגישה נגד הנתבעת תביעה בסכום של 200,000 ₪, וזאת בגין נזקים שלטענתה גרמה לה הנתבעת במספר פרסומים שפרסמה בחשבון הפייסבוק שלה נגד הנתבעת, המהווים לשון הרע, כמשמעו בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965.
3. בכתב ההגנה טענה הנתבעת, כי אמנם פרסמה את הדברים המיוחסים, אולם לא מדובר בדברי לשון הרע, כמשמעותם בחוק איסור לשון הרע. כן טענה כי עומדות לה מספר הגנות לפי החוק, לרבות פרסום בתום לב ומתוך אמונה באמיתות דברים, הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר והפרסום הוא בגדר הבעת דעה על התנהגות התובעת בתפקיד ציבורי. לטענתה, גם הסכומים שתבעה התובעת הם מוגזמים ומופרזים.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

טענות הצדדים בתמצית

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
4. לטענת התובעת, הפרסומים שפרסמה הנתבעת באמצעות הפייסבוק הם פוגעניים ואין להן קשר או זיקה לשירות הניתן בסניף הדואר, וזאת לרבות שימוש בביטויים קשים וקללות. עוד טענה, כי ציבור גדול של תושבי גן יבנה נחשף לפרסומים של הנתבעת בפייסבוק. הנתבעת העלתה פוסטים וצילומי מסך של ההתכתבויות שלה עם תושבים, וכן ביצעה שיתופים להתכתבויות, במשך שבוע וחצי. הנתבעת כללה פרסומים שאמיתותם לא הוכחה, ויש בהם פוטנציאל הרס ממשי לשמה הטוב של התובעת. עוד טענה, כי הנזק שנגרם לשמה הוא גדול, לאור הפרסום בדף פייסבוק המונה כ- 20,000 חברים, והואיל ובעת הפרסומים הזיכיון לסניף הדואר היה חדש יחסית והיא עמלה לבנות את המוניטין שלו. בעקבות הפרסומים בכתה במשך ימים, ונעדרה מעבודתה כשבועיים בהמלצת רופאה.

11
12
13
14
15
16
17
18
5. הנתבעת טענה, לעומת זאת, כי אין הפרסומים מהווים לשון הרע וכי עומדות לה מספר הגנות לפי חוק איסור לשון הרע. לטענתה, התובעת היא שהתנהגה בזלזול כלפיה וכלפי מקבלי השירות בסניף הדואר, ואף הורתה לעובדות הסניף שלא למסור לה את חבילה שלה. מכאן, שנאלצה לערב את המשטרה על מנת לקבל את החבילה. לפיכך, הפרסומים הם בגדר ביקורת לגיטימית כלפי התובעת, הכוללים את חוות דעתה בדבר התנהגותה של התובעת. יתר על כן, עומדת לה הגנת אמת דיברתי, כאשר תיארה באופן סובייקטיבי את האירועים. עוד הוסיפה, כי לאחר קבלת כתב התביעה, פנתה לבאת כוח התובעת וביקשה להתנצל על דבריה, והפרסומים בפייסבוק בהתייחס לאירועים מושא התביעה נמחקו זה מכבר.

דיון והכרעה

עדויות העדים והערכת מהימנותם

21
22
23
24
25
6. בבסיסה של התביעה עומדים שני מפגשים בין התובעת, זכיינית סניף הדואר של גן יבנה, ובין הנתבעת, לקוחה בסניף. בעקבות מפגשים אלו פרסמה הנתבעת מספר פרסומים בפייסבוק על אודות התובעת, המהווים לטענת התובעת דברי לשון הרע. אפתח בתיאור תמציתי של עדויות העדים בדבר המפגשים בסניף הדואר והערכת מהימנות העדים בהקשר זה.

26
27
7. מטעם התובעת העידו שלושה עדים: התובעת עצמה, אחותה שהיא עובדת סניף הדואר, ולקוח בסניף הדואר.

28
29
30
31
32
8. התובעת מסרה בתצהירה ובעדותה בבית המשפט, כי ביום 25.7.16 הנתבעת הגיעה לסניף הדואר בעת שהיתה תקלה במחשבים. לאחר שהודיעה לה על אודות התקלה, הנתבעת הגיבה בזלזול ובניבולי פה ועזבה את המקום. בחקירתה הנגדית הדגישה התובעת, כי הנתבעת הגיעה למקום עם מספר הדואר בלבד וללא הודעה מסניף הדואר הכוללת את פרטי החבילה, ובשל תקלות במחשב לא ניתן היה לסייע לה. לדבריה, לאחר שהנתבעת עזבה את המקום סברה כי

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

- 1 לא תפגוש אותה שוב, ומטעם זה אינה זוכרת במדויק מה אמרה (שם, בעמ' 7 - 8). עוד הוסיפה,
2 כי ביום 29.7.16 שבה הנתבעת לסניף הדואר, וכשנאמר לה שעליה להמתין, הרימה את קולה,
3 גידפה את התובעת ואיימה כי תגיש תלונה למשטרה. לדבריה, הנתבעת דרשה לקבל חבילה
4 שעוד היתה בשק ולא על המדף, ולמרות הקושי לחפש בשק, ניסתה לסייע לה ואמרה לה שיהיה
5 עליה להמתין עד שיפתחו את השקים. הנתבעת עזבה את המקום כשהיא צועקת "את שקרנית",
6 "את לא יודעת לנהל", "אני אפתח לך תיק במשטרה". במועד זה פרסמה הנתבעת את הפרסום
7 הראשון בפייסבוק (שם, בעמ' 9).
- 8 9. מורן שריד היא אחותה של התובעת ועובדת בסניף הדואר בגן יבנה. בתצהירה מסרה כי ביום
9 25.7.16, הנתבעת הגיעה לסניף הדואר, ובשל תקלה במערכת המחשבים, התובעת הודיעה לה
10 כי לא ניתן לתת שירות. הנתבעת הגיבה בזלזול וניבולי פה ועזבה את הסניף. ביום 29.7.16,
11 הנתבעת שבה לסניף. התובעת הסבירה לה כי יתכן שהיא עליה להמתין לקבלת החבילה משום
12 שקיימים שקים עם חבילות שטרם נפתחו. בתגובה, הנתבעת הרימה את קולה וגידפה את
13 התובעת בנוכחות תושבים רבים שהיו בסניף. הנתבעת עזבה את הסניף תוך שהיא צועקת לעבר
14 התובעת "את בן אדם שקרן", "את חוצפנית", "את לא יודעת לנהל", "מי בכלל הביא אותך
15 לכאן", "עוד היום אני אפתח לך תיק במשטרה". כמו כן, הצהירה כי לאחר הפרסומים
16 בפייסבוק לקוחות רבים של הסניף ביקשו לדעת האם יש אמת בפוסטים ואף טענו כי "אין עשן
17 ללא אש". בחקירתה הנגדית הוסיפה, כי היא זוכרת את האירועים היטב בשל התנהגותה
18 החריגה של הנתבעת וצעקותיה, והיו במקום אנשים רבים ששמעו זאת (שם, בעמ' 16 - 17).
- 19 10. רון בכר היה עד לאירועים ונחשף לפרסומים שפרסמה הנתבעת בפייסבוק. בתצהיר שהגיש
20 מטעם התובעת ובעדותו מסר, כי ביום 29.7.16 נכח בסניף הדואר ולידו עמדה הנתבעת. התובעת
21 מסרה לנתבעת כי בשל תקלה ארצית במחשבים, קיימים שקים עם חבילות שטרם נפתחו,
22 ולפיכך, יהא עליה להמתין לחבילה. בתגובה, הנתבעת כעסה וקיללה את התובעת ולקוחות
23 רבים שנכחו בסניף היו עדים לכך. הנתבעת גם איימה כי תגיש תלונה במשטרה נגד התובעת.
24 בעדותו עמד בכר על כך שהיתה תקלה באותו היום, למרות שהתובעת עצמה מסרה כי התקלה
25 היתה במועדים שקדמו ליום 29.7.16 (שם, בעמ' 13 - 14). לדבריו, הצעקות והקללות של
26 הנתבעת היו חריגות מאוד ובשל כך מצא לנכון להגיש תצהיר ולהעיד מטעם התובעת למרות
27 שאינו מכיר אותה, ואף ניגש לדואר והשאיר את פרטיו (שם, בעמ' 14 - 15).
- 28 11. הנתבעת העידה מטעמה.
- 29 12. בתצהירה ובעדותה מסרה הנתבעת, כי ביום 25.7.16 המתינה בתור כחצי שעה, התובעת ניסתה
30 להיכנס למחשב ורק אז הודיעה לה שיש תקלה במחשב. התובעת מסרה שתמתין ואולי התקלה
31 תתוקן, אולם בשעה 10:15, לאחר שהמתינה שוב כחצי שעה, התובעת אמרה לה שהיא מציעה
32 לה להמתין עד שסוגרים את הדואר בשעה 12:00. לדבריה, יצאה בהרגשה לא טובה אולם לא
33 כעסה ולא היתה לה כל סיבה לקלל והיא עזבה את המקום. כן הוסיפה, כי ביום 29.7.16, שוב

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

1 המתינה לאחר שהתובעת אמרה לה שהתקלה טופלה, וכאשר הגיע תורה, מסרה לה התובעת
2 כי החבילה בשקים. לדבריה, בעקבות זאת היא כעסה מאוד על התנהלותה המזלזלת של
3 התובעת וחשה מושפלת, אולם הכחישה כי ניבלה את פיה. בהמשך לכך, פירסמה הפרסומים
4 בפייסבוק (שם, בעמ' 20).

5 לאחר שבחנתי את עדויותיהם של מכלול העדים, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להעדיף את גרסתה
6 של התובעת על פני גרסתה של הנתבעת, וזאת ממספר טעמים: עדויות עדי התביעה מתיישבות
7 זו עם זו ומחזקות האחת את רעותה. גם לא מצאתי ביניהן סתירות של ממש. אמנם, התובעת,
8 ציינה כי ביום 29.7.16 לא היתה תקלה במחשב, ואילו בכר תיאר תקלה במועד זה. עם זאת,
9 התרשמתי כי ייתכן ומקורה של הסתירה באי הבנה. בשל תקלות חוזרות ונשנות במועדים
10 אחרים, גם במועד זה היו תורים בסניף הדואר, ומכאן תפיסתו של בכר, כי גם במועד זה היתה
11 תקלה. מכל מקום, אין לשאלה זו כל השלכה על עילת התביעה.

12 לעומת זאת, בעדותה של הנתבעת התעוררו תמיהות לא מעטות. כך למשל, טענת הנתבעת כי
13 כלל לא כעסה ביום 25.7.16, אינה סבירה, הואיל והיא עצמה הודתה כי לא היתה שבעת רצון
14 מהטיפול שקיבלה כבר במועד. יתר על כן, הנתבעת הכחישה מכל וכל כי צעקה וניבלה את פיה
15 ביום 29.7.16, אולם, בה בעת, הודתה כי כעסה מאוד. יתר על כן, כעסה בא לידי ביטוי בדברים
16 שכתבה בפרסומים בפייסבוק. מכאן שסביר יותר להניח כי אכן ניבלה פיה באותו מועד, כטענת
17 מכלול עדי התביעה. יתר על כן, התרשמתי כי תיאוריה בדבר ההתנהלות והתחושה המזלזלת
18 מצדה של התובעת הם מוגזמים. תיאורים אלו גם לא עוגנו בעדויות נוספות, למרות שטענה כי
19 היו במקום עדים רבים.

20 14. עדויותיהם של עדי התביעה ושל הנתבעת מלמדים כי היו שני מפגשים בין התובעת והנתבעת,
21 שבמהלכם הנתבעת הגיעה לקבל חבילה, ובסופו של דבר לא קיבלה אותה. מהעדויות עולה גם
22 כי היתה תקלה במחשב שהובילה לעיכובים בקבלת חבילות. השאלות אם התובעת הודיעה על
23 התקלה מבעוד מועד, מה היה משך התקלה, וכמה זמן במדויק הנתבעת המתינה, אינן מחייבות
24 הכרעה וגם אינן קשורות לשאלה אם היה בפרסומים שבאו בהמשך לכך משום לשון הרע. נהיר
25 גם ממכלול העדויות כי הנתבעת כעסה מאוד על התנהלות התובעת בשני המועדים. השאלה אם
26 מדובר בכעס מוצדק, אם לאו, גם היא קשורה, אך בעקיפין, לעילת התביעה, ומכאן שהיא תידון
27 בהקשרה.

28
29
30
31
32 האם הנתבעת פרסמה לשון הרע נגד התובעת?

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

15. לפי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 :
- 1 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
- 2 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג
- 3 מצדם ;
- 4 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו ;
- 5 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,
- 6 במשלח ידו או במקצועו ;
- 7 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו
- 8 המינית או מוגבלותו ;"
- 9
- 10 האם יש בפרסומים שפרסמה הנתבעת משום "לשון הרע" כהגדרתו בחוק?
- 11
17. אין מחלוקת, כי הנתבעת פרסמה בפייסבוק את הפרסומים המפורטים להלן.
- 12
18. ביום, 29.7.16, פרסמה הנתבעת פרסום ראשון בפייסבוק נגד התובעת, שזה לשונו (להלן –
- 13 "הפרסום הראשון") :
- 14 "... מאז שהוחלף הצוות, והגיעה נעמה שריד לדואר, 'הבלגן' החוצפה שלה
- 15 כלפי האנשים, ההתנהלות בכלל, מתחת לכל ביקורת. אי אפשר דבר כזה
- 16 שימשך".
- 17 ביום 30.7.16 הוסיפה ופרסמה הנתבעת את הדברים הבאים (להלן – "הפרסום השני") :
- 18 "בשעות שחיקתי היו לנעמה מספר רב של ויכוחים וניבול פה כלפי אנשים
- 19 צעירים וגם לא. היא מאוד חוצפנית וחסרת כבוד לזולת. איך בכלל עובדת
- 20 עם ציבור? ". ובהמשך הוסיפה "כי נעמה אדם שקשה לה עם עצמה, והיא
- 21 לא יכולה לעבוד עם ציבור ולא לכבד אותו. לא מדובר כלל בי, אלא נוכחתי
- 22 בזמן ש"פתחה" פה ועיניים על אישה מבוגרת, שלא לדבר על גבר צעיר. אני
- 23 צפיתי מהצד, ונדהמתי".
- 24 בתגובה לאחד מחברי הקבוצה בפייסבוק ציינה הנתבעת : "זה לא עניין של תור בכלל. אלא של
- 25 התייחסות וגישה לציבור. נעמה לא מתאימה לעבוד עם ציבור".
- 26 לאחר שאחד מחברי הקבוצה כתב לנתבעת : "...כמה רוע יש באישה אחת.. לך תבין את זה",
- 27 הגיבה הנתבעת כדלהלן : "נכון, בנעמה שריד. חבל על הזמן."
- 28 ביום 3.8.16 פרסמה הנתבעת פרסום נוסף בפייסבוק שזה לשונו (להלן – "הפרסום השלישי") :
- 29 "ניהול כושל והתייחסות בוטה ומזלזלת בציבור התושבים שבאו לקבל את
- 30 השירות שמגיע לו בדואר גן יבנה, בשל החלפת ההנהלה הטובה שהייתה
- 31 ברעה (כדי לקבל את החבילה שלי, נאלצתי לערב את המשטרה, היכן נשמע
- 32 כדבר הזה? רק אצל נעמה שריד?)".
- 33
- 34
- 35 ובהמשך כתבה הנתבעת בפייסבוק (להלן – "הפרסום הרביעי") :

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

**"אז מה אם היא הייתה שוטרת במשמר הגבול? היא שיגעה את החיילים
שלב בטרור הגדלות והרוע שיש בה. היום היא חייבת ב"מקצוע בחדש"
שלה לשרת ... את תושבי גן יבנה".**

21. הנתבעת ייחסה לתובעת בלגן, חוצפה והתנהלות מתחת לכל ביקורת, וזאת במסגרת עיסוקה כמנהלת סניף הדואר בגן יבנה. כן טענה, כי "קשה לה עם עצמה" וכי נהגה בחוסר כבוד כלפי פונים לקבלת שירות בדואר. עוד ייחסה הנתבעת לתובעת ניהול כושל, התייחסות בוטה לציבור, וצורך לערב את המשטרה על מנת לקבל דבר דואר. הנתבעת גם טענה כי התובעת "שיגעה את חייליה" בצבא ב"טרור גדלות ורוע".

22. בפרסומים המפורטים היה כדי להשפיל את התובעת בעיני הבריות, לעשותה מטרה לשנאה, לבזו או ללעג, לבזותה, וכן לפגוע במשרתה ובעסקה, ומכאן כי הם מהווים לשון הרע, כמשמעו בחוק איסור לשון הרע.

האם עומדת לנתבעת הגנת אמת דיברתי?

23. לפי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע:

**"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר
שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך
בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".**

24. היסוד הראשון הנדרש בהגנת אמת הפרסום נוגע למידת האמיתות בפרסום. היסוד השני נוגע לעניין הציבורי שבפרסום. היסוד הראשון הוא עובדתי בעיקרו ונוגע להשוואה בין הפרסום לבין המציאות העובדתית. היסוד השני עוסק בשאלה האם היו לפרסום יתרונות חברתיים המצדיקים את הפרסום. שאלה זו היא ערכית בעיקרה. שני היסודות מצטברים זה לזה. ההגנה לא תחול על פרסום שגוי אפילו אם המפרסם שגה בתום לב בפרסום. מכאן כי אין חשיבות למניעיו של המפרסם וגם אין חשיבות לשאלה אם סבר כי הפרסום אמת (ע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ" ואח' נ' חברת החשמל ואח', פ"ד לא(2) 281, 319 (1977)). אמת המידה לבחינת קיומם של היסודות היא אובייקטיבית (ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות, פ"ד מט(2) 843, 857 (1995)).

על מנת לעמוד בתנאי ההגנה, על הנתבע מוטל הנטל להראות קיומם של שני היסודות (רע"א 6517/98 הופ נ' ידיעות תקשורת בע"מ (6.12.98)).

הגנת אמת דיברתי יפה לעניינים עובדתיים. היא עשויה לחול גם על הבעת עמדה ובלבד שמדובר בדעה הנוגעת לעניינים עובדתיים שניתן לאמתה. הסיווג בין תיאור עובדתי ובין הבעת דעה תעשה "על פי השכל הישר וכללי ההיגיון" (ע"א 7/79 הוצאת הספרים "החיים" נ' רשות השידור ואח', פ"ד לה(2) 365, 367 (1981)); ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ נ' ספירו, פ"ד

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

- 1 מו(3) 48, 55 (1992); ראו גם: אורי שנהר **דיני לשון הרע**, בעמ' 215 – 216 ו-310
2 (תשנ"ז).
- 3 25. בהחלטה אם היה אמת בפרסומים שפרסמה הנתבעת יש להפריד, אפוא, ביחס לכל פרסום
4 ופרסום, בין החלקים העובדתיים של הפרסום ובין החלקים שיש בהם משום הבעת עמדה
5 שאינה נוגעת לעניינים עובדתיים.
- 6 26. הפרסום הראשון שפרסמה הנתבעת ביום 29.7.16 מתאר את עמדת הנתבעת באשר לניהול
7 הדואר על ידי התובעת. טיב הניהול על ידי התובעת הוא עניין סובייקטיבי. מכאן, שמדובר
8 בפרסום הכולל בעיקר הבעת עמדה שאינה נוגעת לעניינים עובדתיים, וידון בהמשך במסגרת
9 ההגנה של הבעת עמדה.
- 10 27. הפרסום השני שפרסמה הנתבעת ביום 30.7.16 כלל בעיקר עובדות. הנתבעת טענה, כי בעת
11 ששהתה בסניף הדואר, התובעת **ניבלה פיה, והתנהגה בחוצפה ובחוסר כבוד**. כן טענה כי
12 התובעת "**פתחה פה ועיניים**" **כלפי אישה מבוגרת וגבר צעיר**.
- 13 התובעת הכחישה מכל וכל כי ניבלה את פיה כלפי הנתבעת וכן הכחישה כי היתה תקרית כלשהי
14 מול לקוחות אחרים. הנתבעת, לעומת זאת, שנטל הראיה עליה, לא ידעה לפרט את ניבולי הפה
15 או "ההתנהגות החצופה" של התובעת, ולכל היותר פירטה התנהלות לא תקינה, לעמדתה.
16 הנתבעת גם לא ידעה לתאר מה בדיוק אמרה התובעת לאישה מבוגרת ולגבר צעיר, כטענתה
17 במסגרת הפרסומים. לא הובאו תצהירים ועדויות לתמיכה בטענת הנתבעת בהקשר זה. מכאן,
18 כי לא עלה בידי הנתבעת להראות, כי דיברה אמת ביחס לפרסום השני.
- 19 28. הפרסום השלישי שפרסמה הנתבעת ביום 3.8.16 כלל עובדות לצד הבעת עמדה. ההתייחסות
20 לניהול כושל היא בגדר הבעת עמדה. כך גם האמירה כי הניהול של התובעת הוא רע. עם זאת,
21 הטענה כי **נאלצה לערב את המשטרה על מנת לקבל חבילה** היא בגדר עובדה, שנטל הוכחתה
22 על הנתבעת.
- 23 הנתבעת מסרה בתצהירה ובעדותה, כי לאחר שהתובעת סירבה להעביר לה את החבילה, נאלצה
24 לפנות למשטרה בבקשה שילוו אותה ויסייעו לה בקבלת החבילה. לדבריה, שכאשר הגיעה
25 למשטרה, השוטר רפי ועקנין, התקשר לתובעת ואמר לה כי הנתבעת עומדת לידו וטוענת
26 שהתובעת מסרבת לתת את החבילה. עוד הוסיפה, כי בשל שיחה זו, הסכימה התובעת להעביר
27 לה את החבילה (**שם**, בעמ' 24 – 25).
- 28 התובעת מסרה בעדותה לענין זה, כי במהלך יום לימודים התקשר אליה השוטר ועקנין, המוכר
29 לה מעבודתה הקודמת במשטרה. ועקנין אמר לה כי יש מישהי שטוענת שלא קיבלה את
30 החבילה, והיא מסרה לו שהיו תקלות בדואר וכי תסור לדואר וינסו לסייע לה. לטענתה, לא
31 ידעה כי ועקנין מתקשר אליה בעקבות הגשת תלונה וגם לא ידעה שמדובר בנתבעת (**שם**, בעמ'
32 10). התובעת הכחישה מכל וכל כי עיכבה את דבר הדואר של הנתבעת, או כי נתנה הוראה שלא

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

למסור לנתבעת את החבילה. בה בעת ציינה, כי זכותם של בעלי סוכנות שלא לתת שירות למי שמתפרץ ומקלל (שם, בעמ' 11 – 12).

השוטר ועקנין אישר למעשה את גרסתה של התובעת. בעדותו מסר, כי באחד הימים, הגיע הנתבעת לתחנת המשטרה עם דמעות בעיניה, נשאלה מה קרה והיא מסרה שלא נותנים לה חבילה בדואר והיא מבקשת עזרה. לדבריו, הוא מכיר את התובעת מעבודתה הקודמת כשוטרת. מטעם זה, התקשר אליה כחבר על מנת לסייע, שאל למה לא נותנים את החבילה, והיא ציינה שהפונה תגיע לסניף הדואר ויסייעו לה. כן אמר כי לא אמר לתובעת את שם הנתבעת, משום שלא ידע את שמה. ועקנין גם לא ידע אם בעקבות זאת קיבלה את החבילה.

עדויות של וקנין מאשרת ותומכת בעדות התובעת.

לאור האמור, הגעתי למסקנה כי יש להעדיף עדות התובעת על פני עדותה של הנתבעת. לא מצאתי כי יש בעדותה של הנתבעת כדי להוכיח את אמיתות דבריה בפרסום, כי רק בשל התערבות המשטרה קיבלה את החבילה. אמנם, מבחינה כרונולוגית, לאחר שהנתבעת פנתה למשטרה, קיבלה את החבילה. עם זאת, לא הוכח כי לא היתה מקבלת את החבילה אלמלא מעורבות המשטרה. גם לא הוכח כי התובעת נתנה הוראה שלא לתת לה את החבילה.

29. הפרסום הרביעי שפורסם בהמשך יום 3.8.16 כלל גם הוא עובדות. הטענה כי התובעת "שיגעה את חייליה בטרור הגדלות והרוע" היא בגדר עובדה, שנטל הוכחתה על הנתבעת.

הנתבעת מסרה בעדותה, כי שמעה שהתובעת היתה קצינה במשמר הגבול, אולם אין לה כל ידיעה לפיה התובעת "שיגעה את חייליה" או נהגה כלפיהם "בטרור גדול ורוע". (שם, בעמ' 18 – 19). כן אישרה כי כתבה את הדברים בשל כעסה והפגיעה בה, למרות שלא היתה לה כל ידיעה אישית בדבר התנהלותה של התובעת בצבא (שם, בעמ' 19).

מכאן, כי הנתבעת עצמה הודתה כי אין כל בסיס עובדתי לטענותיה בפרסום הרביעי.

30. אשר על כן, לא עלה בידי הנתבעת להראות כי היה בפרסומים אמת. ממילא, גם אין צורך לדון בשאלה אם היה צורך חברתי בפרסום. אומר רק בהקשר זה, כי להבדיל מהבעת העמדה, לא מצאתי כי יש צורך חברתי כלשהו בפרסום עובדות שאינן אמיתיות נגד התובעת.

האם עומדת לנתבעת הגנת עניין כשר או הבעת עמדה?

31. לפי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

...

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו ענין אישי כשר;

(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות".

32. פרסום דעה עשוי להקים הגנה לפי חוק איסור לשון הרע ובלבד שמדובר בדעה העונה לאחת הנסיבות המפורטות בסעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע. פרסום דעה משקף הלך מחשבתי סובייקטיבי והוא יכול להתייחס לעניינים ש"בטעם ובריח". ההגנה מותנית בכך שהבעת הדעה פורסמה בתום לב, והיא אינה מותנית בכך שתוכן הפרסום היה אמת (ד"נ 9/77 **חברת החשמל לישראל בע"מ ואח' נ' חברת החשמל לישראל בע"מ ואח'**, פ"ד לא(2) 281, 305, 313 (1978)). מפרסם המבקש ליהנות מהגנת הבעת הדעה חייב לנסח את טענתו כהבעת דעה, לצרף אליה את עובדות האמת שעליהן היא מסתמכת ולהפריד בין עובדות לדעות. הגנת הבעת הדעה נועדה אמנם כדי להגן על פרסומים של דעות לא נכונות, אולם ההגנה תחול רק כאשר הדעה המובעת היא כזו שניתן להסיקה באופן סביר מעובדות אמת שעליה היא מסתמכת (ע"א 831/86 **מאור נ' מיכאלי ואח'**, פ"ד מד(1) 762, 774 – 775 (1990)). בבחינת תום הלב תיבחן מידת הסבירות של הפרסום (ע"א 809/89 **משעור ואח' נ' חביבי**, פ"ד מז(1) 1, 10 (1992)). יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרן (ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ'** (4.3.04)).

33. בפרסומים שפרסמה הנתבעת יש מספר אמירות שהן בגדר הבעת עמדה: בפרסום הראשון מיום 25.7.16 ציינה הנתבעת, כאמור, כי בסניף הדואר יש "בלגן" וכי התובעת מתנהלת ב"חוצפה כלפי אנשים" וכי ההתנהלות מתחת לכל ביקורת. גם בפרסום השני מיום 30.7.16 ציינה הנתבעת, כי התובעת "חוצפנית וחסרת כבוד" וכי "היא לא יכולה לעבוד עם ציבור". בפרסום מיום 3.8.16 ציינה הנתבעת כי "ניהול כושל והתייחסות בוטה ומזלזלת בציבור התושבים בשל החלפת ההנהלה הטובה שהייתה ברעה".

34. השאלה הראשונה היא אם פרסומים אלו נועדו "לשם הגנה על ענין אישי כשר", או שהפרסום היה בגדר הבעת עמדה על התנהגות בתפקיד ציבורי או בקשר לענין ציבורי? התשובה לשאלה זו היא בחיוב. הנתבעת פרסמה עמדותיה לשם הגנה על זכותה לקבל שירות בסניף הדואר. אספקת דואר היא בגדר שירות ציבורי.

35. השאלה השנייה היא אם הבעת הדעה פורסמה בתום לב? הפרסום הראשון עודנו חוסה תחת הגנת הבעת העמדה, וזאת משום שאין בו עובדות לא נכונות והוא נוגע לענין כשר או בקשר לענין ציבורי. אולם, החל מהפרסום השני, דרך הפרסום השלישי והרביעי, הנתבעת כרכה עובדות – שנמצאו כלא נכונות – והבעת דעה יחדיו, באופן המקשה על הפרדה ביניהן. לחלק

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

מהעובדות אין כל אחיזה, ולו רחוקה, בעובדות. מכאן, שכל עוד הנתבעת אך הביעה את עמדותיה, אין בכך חריגה מהיקף ההגנה, ובכלל זה אמירותיה כי בסניף יש "בלגן", ואפילו כי התנהלות התובעת היא "חוצפנית" או "בחוסר כבוד", "מתחת לכל ביקורת" או כי "הניהול כושל" ו"ההנהלה רעה". עם זאת, כאשר הבעות דעות אלו מבוססות על עובדות שנמצאו כלא נכונות והדברים כרוכים יחדיו, והכל כפי שפורט, אין מדובר עוד בהבעת דעה המבוססת על תום לב.

36. לאור האמור, אין הפרסומים השני, השלישי והרביעי חוסים תחת הגנת הבעת העמדה, וזאת משום חוסר תום הלב של הנתבעת שכרכה עניינים עובדתיים לא נכונים יחד עם הבעת עמדותיה.

הנזקים

37. פסיקת פיצויים לפי סעיף 7א לחוק איסור לשון הרע אינה מחייבת הוכחת נזק, וזאת עד לסכום של 50,000 ₪ לכל פרסום. מכאן טענה התובעת, כי על הנתבעת לשלם לה סכום של 200,000 ₪, משמע 50,000 ₪ לכל פרסום מתוך ארבעת הפרסומים.

38. פסיקת שיעור הפיצויים בתביעת לשון הרע, גם ללא הוכחת נזק, אינה אוטומטית ועל בית המשפט לקחת בחשבון את מכלול הנסיבות, לרבות חומרת הפגיעה, תפוצת הפרסום, והתנהגות הצדדים בעת הפרסום ואחריו. הקביעה היא בדרך של אומדנא. כמו כן יש ליתן משקל גם לנכונות של הפוגע להתנצל ולדבקו באמירות הפוגעניות (ראו: ע"א (ת"א) 53491-09-14 **בוברוב נ' קרמונה** (1.4.15); ת.א (ת"א) 1319-08-13 **קסואר נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ** (18.4.16)).

39. בקביעת שיעור הפיצויים לקחתי בחשבון את השיקולים הבאים: נמצא כי שלושה פרסומים אינם חוסים תחת הגנה; הנסיבות שהובילו לפרסום והעובדה כי הנתבעת סברה כי נפגעה כתוצאה מאי קבלת החבילה, ואף פנתה בעניין זה למשטרה; תוכן הפרסומים בפייסבוק, שכללו עובדות לא נכונות והבעת עמדתה של הנתבעת; הנזק שנגרם לתובעת בפגיעה בשמה הטוב; תפוצת הפרסום בדף הפייסבוק ומספר החברים בו, לרבות שיתוף דפי הפייסבוק (**נספח ב' לתצהיר התובעת; פרוטוקול הדיון**, בעמ' 23 – 24).

40. דגש מיוחד נתתי להסכמתה של הנתבעת להתנצל והורדת הפרסומים מהפייסבוק.

בית משפט השלום ברחובות

ת"א 56962-09-16 שריד נ' עמנואל

סוף דבר

41. הנתבעת פרסמה דברי לשון הרע נגד התובעת וזאת במסגרת ארבעה פרסומים בפייסבוק. את הפרסומים שיתפה עם רבים אחרים.
42. לא עלה בידי הנתבעת להראות כי קמה לה הגנת אמת דיברתי. עלה בידי הנתבעת להראות כי קמה לה הגנת הבעת עמדה ביחס לפרסום אחד מתוך הארבעה, ומכאן כי עוולה כלפי התובעת בשלושה פרסומים בפייסבוק.
43. התובעת תבעה פיצויים בגין ארבעה פרסומים ללא הוכחת נזק. בקביעת שיעור הנזק לקחתי בחשבון את מכלול הנסיבות כפי שפורטו.
44. מכאן, כי על הנתבעת לפצות את התובעת בסכום של 3,000 ₪ לכל פרסום, ובסך הכל בסכום של 9,000 ₪. כן תשלם הנתבעת הוצאות התובעת כולל אגרה בסכום של 1,000 ₪ ושכר טרחת עורך דין בסכום של 2,329 ₪ כולל מע"מ. את הסכומים תשלם תוך 30 ימים ואחרת יישא הסכום ריבית והצמדה עד למועד התשלום בפועל.
45. כן תפרסם התנצלות באתר הפייסבוק שבו פרסמה את דברי לשון הרע בזו הלשון: "במהלך החודשים יולי – אוגוסט 2016 פרסמתי מספר פרסומים נגד גב' נעמה שריד, מנהלת סניף הדואר, גן יבנה. בית המשפט מצא בתביעה שהגישה כי מדובר בפרסומים שיש בהם משום לשון הרע ואין בהם אמת. מכאן, כי אני מתנצלת בפני גב' שריד על הפרסומים ועל הפגיעה שנגרמה לה". הפרסום יועלה לתקופה שלא תפחת מ- 14 ימים. בהיעדר פרסום, כאמור, עד ליום 1.1.18, תשלם הנתבעת לתובעת סכום נוסף של 3,000 ₪.

זכות ערעור כחוק.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ט' כסלו תשע"ח, 27 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

אפרת פינק, שופטת, סגנית נשיאה